

NORDISK SLOTS- OG HERREGÅRDSSYMPOSIUM 2012

Foto: Majala Tamber

NORDISK SLOTTSS- OG HERREGÅRDSSYMPOSIUM 2012

Vi har den store glede å få invitere til Nordisk Slotts- og Herregårdssymposium 2012 i Norge. Symposiet denne gang vil i foregå i Vestfold, i de gamle grevskapene Larvik og Jarlsberg.

Tema for symposiet i år er: *Herregårdskultur og kulturarvsproduksjon*.

Dette er valgt av to årsaker. I møte med det kommende 200-års jubileum for Norges grunnlov og status som egen stat i 2014, har vi en unik anledning til å presentere og diskutere den fortolkning av herregårdskulturen som fant sted under nasjonsbyggingen. Som en forlengelse av dette første tema gir det skandinaviske og nordiske fellesperspektiv mulighet for en tilnærming til de dagsaktuelle prosesser som Mikael Frausing behandler i sin Ph.d. avhandling "Opplevelsernes herregård" (2011).

Årets ekskursionsjoner vil gå til sentrale anlegg i de tidligere grevskap og omfatter så vel museale anlegg som levende herregårdsmiljøer. Vestfold er den delen av Norge som ikke fikk status eller symbolsk betydning i 1800-tallets nasjonalstat. I dag er man i ferd med å oppdage at denne "unntakstilstanden" åpner store muligheter for å nytolke og gjenoppdage sider av Norges historie.

Arrangør for Nordisk slotts- og herregårdssymposium er Vestfoldmuseene (Larvik Museum) og Østfoldmuseene (Herregårdsnettverket, Fredrikstad Museum) med en utvidet arbeidsgruppe der prof. Arne Bugge Amundsen (Universitetet i Oslo) og forsker/arkitekt Lars Jacob Hvinden-Haug (NIKU) har deltatt.

PROGRAM

Torsdag 20. september

9.00-9.30: Registrering

9.30-9.45: Velkommen

9.45-10.45: Mikael Frausing, Dansk Center for Herregårdsforskning: **Det er det hele! Danske herregårde mellem kulturarv og oplevelsesproduktion.**

10.45-11.45: Erik Jondell, Eidsvoll 1814: **Eidvollsbygningen og grunnlovsjubileet.** Hvordan skal vi forvalte kulturminnet? Er det brytninger mellom grunnleggende prinsipper for kulturarvforvaltning og forvaltningen av et nasjonalikon? Hvor stor rolle skal vi tillegge publikums forventninger i presentasjonen av nasjonalikonet?

11.45-12.45: Simon Irvine og Magnus Lönnroth, Stiftelsen Läckö Slott: **Läckö Slott och kulturarvsproduktionen.**

12.45-14.00: Lunsj i Café Fanny

Omvisning i området og i utstillingen "Den glemte byen"

14.00-15.00: Arne Bugge Amundsen, Universitetet i Oslo: **Adel og herregårder i norsk 1800-tallshistorie – en fortelling om hvorfor Vestfold aldri ble en del av norsk kulturarv.**

15.00-16.00: Lars Jacob Hvinden-Haug, Norsk institutt for kulturminneforskning: **Residensene i grevskapene Larvik og Jarlsberg. Fortolkning av romprogram og anleggsformer.** (Sammenligning mellom de norske residensene og utenlandske parallelle eksempler).

16.00-16.15: Kaffe

16.15-17.00: Aina Aske, Vestfoldmuseene, Larvik Museum: **Herregårdskultur som tema i regionale prosjekter – erfaringer fra et Kattegat-Skagerrak prosjekt (interreg IVA).**

Pause

19.00-23.00: Middag i Herregården, Den grevelige residens.

Ekskursjoner fredag 21. og lørdag 22. september

Fredag 21. september

9.00: Avreise

9.15-9.45: Tjølling kirke.

Kirken fra 1100-tallet ble grevens eiendom ved opprettelsen i 1671. Grevene Danneskiold-Laurvig foresto kirkens ombygging etter et jordskjelv i 1759 og interiøret bære i høy grad preg av dette.

10.00-11.15: Den grevelige residens, Herregården i Larvik.

Larvik var residensby for grevene Danneskiold-Laurvig og Residensen (Herregården) ble oppført i 1674, og sto etter tradisjonen ferdig med dekorerte interiører og møblering i 1677. Den ble ombygd og interiørene dekorert på nytt til kongebesøket 1733. Anlegget ble kjøpt av Larvik by i 1821 og ble museum 100 år senere.

11.30-12.30: Frederiksvern verft, orientering og lunsj.

Gyldenløve bygde forsvarsanlegg ved Stavern i 1680-årene, mens Frederiksvern Verft på landsiden ble påbegynt av Frederik 5. som Norges første hovedstasjon for marinen. Garnisonskirken fra 1756 ligger utenfor vollene.

13.00-15.00: Fritzøehus med parken.

Det første Fritzøehus lå i tilknytning til Fritzøe jernverk på Langestrand like ved Larvik sentrum. I 1835 ble jernverket og store deler av grevegodset kjøpt av Frederik Wilhelm Treschow. Sønnen Michael Treschow lot oppføre en ny residens for familien på Muskerød vest for Langestrand i 1863 etter tegninger av arkitekt Jacob Wilhelm Nordan. Bygningen ble utvidet i 1898-1903 etter tegning av arkitekt Henrik Bull.

15.15-16.00: Enigheds kirke.

Enigheds eller Langestrand kirke ble innviet i 1818 til erstatning for gamle Langestrand kirke som ble revet i 1812. Tegningene til kirken ble utført av verkets byggmester hans Christian Lind.

16.15-17.00: Hedrum kirke.

Nåværende Hedrum kirke er fra 1100-tallet og var i likhet med Sem kirke (se under) fylkeskirke. I tiden etter reformasjonen er interiøret uløselig knyttet til godsherrene på Fresje. I andre halvdel av 1600-tallet var det byborgerne i Larvik som satte sitt preg på kirken, i 1671 ble den i likhet med øvrige kirker grevens eiendom.

Pause

19.00-23.00: Guiding i Tollerens hus, Tollerodden.

Larviks første borgermester og Gyldenløves håndgagne mann Fredrik Petersen kan knyttes til eiendommen i 1680-årene, og var kanskje også byggherren. Undersøkelser har vist at bygningstømmeret ble felt vinteren 1667-68 og den malte dekoren som er bevart flere steder i bygningen gir klare referanser til grevens residens, Herregården som ligger like i nærheten.

Middag

Lørdag 22. september

9.00: Avreise

10.00: **Falkenstein hovedgård med Løvøy kirke.**

Falkenstein var adelig setegård under Fredrik Lange i 1570, men ble senere lagt innunder grevskapet Griffenfeldt (Jarlsberg). Hovedbygningen fra ca 1725.

11.30: **Avreise Horten, lunsj på Karljohansvern.**

13.00: **Avreise Jarlsberg hovedgård, Sem kirke.**

Jarlsberg (Griffenfeld) grevskap ble opprettet i 1673 og solgt til baron Gustav Wilhelm Wedel i 1683. Gården het opprinnelig Sem og var lensherreresidens i Tønsberg len frem til 1660. Fylkeskirken Sem fra 1100-tallet ble tillagt grevskapet. Hovedbygningen ble påbegynt 1684 og sto i sin opprinnelige form til 1746. Bygningen fremstår i dag som etter den siste ombyggingen i 1811.

15.30/16.00: Retur til Larvik.

PRAKTISK INFORMASJON

Tidspunkt: Torsdag 20. september til lørdag 22. september 2012

Sted: Larvik Museum – Vestfoldmuseene
Nedre Fritzøegate 2, 3264 Larvik
Norge
Tel: + 47 48 10 66 00
E-post: larvikmuseum@vestfoldmuseene.no
Hjemmeside: www.larvikmuseum.no

Overnatting: Overnatting bestilles og betales av den enkelte. Det er gjort avtale med Quality Grand Hotel Farris. Priser: NOK 815 per døgn i enkeltrom og NOK 1015 for to personer i dobbeltrom. Frokost er inkludert.
E-post: g.grand.farris@choice.no Telefon: 905 49 737
Oppgi referanse: Nordisk Slotts- og Herregårdssymposium 2012.

PÅMELDING OG INNBETALING

Bindende påmelding: e-post til Trond Svandal: trosva@ostfoldmuseene.no

Påmeldingsfrist: Siste frist for påmelding og innbetaling er **15. juli**

Deltageravgift: **2 300 NOK**
Bekreftelse sendes når påmelding er skjedd og betaling mottatt.
Med bekreftelse følger endelig program og kjøreanvisninger.

Innbetaling av deltageravgiften skjer på kontonummer:

5122 051 1565

NO 67 51122 0511565

SWIFT DNBANOKKXXX

Har du noen spørsmål, ta kontakt med Trond Svandal, trosva@ostfoldmuseene.no

Nordisk Slott- og Herregårdssymposium 2012 arrangeres av:

Nordisk Slotts- og herregårdssymposium 2012 er støttet av:

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway

VESTFOLD
FYLKESKOMMUNE